

REGLEMENTAREA APLICĂRII ȘI CONTESTĂRII SECHESTRULUI ASIGURATOR ASUPRA BUNURILOR

Angela CUCIURCĂ, doctor în drept
Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Departamentul Drept
cuciurcaangela@mail.ru

Rezumat: Actualitatea subiectului abordat rezidă din interesul manifestat pentru cunoașterea problematicii aplicării și contestării sechestrului asigurator asupra bunurilor.

Punerea bunurilor sub sechestrul poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau instanța numai în cazurile în care probele acumulate permit de a presupune întemeiat că bănuitul, învinuitul, inculpatul sau alte persoane la care se află bunurile urmărite le pot tăinui, deteriora, cheltui.

Sechestrul asupra bunurilor se aplică în baza unei ordonanțe a organului de urmărire penală, autorizată prin rezoluția judecătorului de instrucție sau, după caz, a încheierii instanței de judecată. Procurorul, din oficiu sau la cererea părții civile, înaintează judecătorului de instrucție un demers însoțit de ordonanța organului de urmărire penală privind punerea bunurilor sub sechestrul. Judecătorul de instrucție, prin rezoluție, sancționează punerea bunurilor sub sechestrul, iar instanța de judecată decide asupra cererii părții civile ori ale altei părți, prin încheiere, dacă vor fi administrate probe suficiente pentru confirmarea temeiurilor prevăzute de lege, alin. 2) art. 205 CPP RM.

Luarea unei măsuri asiguratorii sau modul de aducere în îndeplinire a unei asemenea măsuri pot uneori să lezeze drepturile sau interesele legitime fie ale învinuitului sau a inculpatului (de exemplu, fapta imputată nu a produs pagube sau cuantumul probabil al pagubei este exagerat ori bunurile indisponibilizate depășesc cu mult cuantumul pagubei), fie ale părții civile (de exemplu, cuantumul probabil al pagubei este mai mare decât cel avut în vedere de către organul judiciar sau bunurile indisponibilizate nu asigură acest cuantum), fie, în fine, ale unei terțe persoane (de exemplu, au fost puse sub sechestrul bunuri care nu aparțin învinuitului sau inculpatului ori părții civilemente responsabile, ci terței persoane care face plângerea.

Cuvinte-cheie: *cauză de utilitate publică, date rezonabile, bunurile urmărite, acțiune civilă, aplicarea sechestrului, măsuri de constrângere, repararea prejudiciului cauzat, percheziții speciale, sechestrarea bunurilor, conturi și depozite bancare, măsuri asiguratorii.*

Abstract: *The topicality of the approached subject resides in the interest shown for the knowledge of the problem of application and contestation of the insurance seizure on the goods.*

The seizure of the goods may be applied by the criminal investigation body or the court only in cases where the accumulated evidence allows a well-founded assumption that the suspect, accused, defendant or other persons in possession of the seized goods may conceal, damage, spend.

The seizure of the property is applied on the basis of an order of the criminal investigation body, authorized by the resolution of the investigating judge or, as the case may be, of the conclusion of the court. The prosecutor, ex officio or at the request of the civil party, submits to the investigating judge an approach accompanied by the order of the criminal investigation body regarding the seizure of the goods. The investigating judge, by resolution, sanctions the seizure of the goods, and the court decides on the request of the civil party or of another party, by conclusion, if sufficient evidence will be administered to confirm the grounds provided by law, para. 2) art. 205 CPP RM.

Taking precautionary measures or enforcing such measures may sometimes infringe the legitimate rights or interests of either the accused or the defendant (for example, the alleged offense did not cause harm or the probable amount of damage is exaggerated or the unavailable property

exceeds the amount of the damage), or of the civil party (for example, the probable amount of the damage is higher than the one considered by the judicial body or the unavailable goods do not provide this amount), or, finally, of a third party (for example, goods that do not belong to the accused or defendant or to the civilly responsible party, but to the third person making the complaint, were seized.

Keywords: *cause of public utility, reasonable data, assets pursued, civil action, seizure, coercive measures, reparation, special searches, seizure of assets, bank accounts and deposits, precautionary measures.*

Introducere.

Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în art. 1 din Protocolul nr. 1 [1], prevede expres că pe lângă faptul că nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și conform principiilor generale ale dreptului internațional, lipsirea de proprietate mai trebuie să fie realizată în condițiile prevăzute de lege.

Rezultate și discuții.

În acest sens, art. 205 alin. 1) CPP RM indică că punerea bunurilor sub sechestrul poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau instanța numai în cazurile în care probele acumulate permit de a presupune întemeiat că bănuitul, învinuitul, inculpatul sau alte persoane la care se află bunurile urmărite le pot tăinui, deteriora, cheltui. Deci, din conținutul acestui articol se deduc următoarele temeuri legale de aplicare a sechestrului:

1) să fie începută urmărirea penală;
2) să existe date rezonabile privind presupunerea că bănuitul, învinuitul, inculpatul sau alte persoane pot tăinui, deteriora, sau cheltui bunurile urmărite;
3) să fie înaintată acțiunea civilă, sau să existe unul din bunurile prevăzute de art. 106 alin. (2) CP sau pentru infracțiunea săvârșită legea să prevadă pedeapsa amenzii [8, p. 233]. La aceste temeuri, mai putem adăuga și următoarele condiții:

1) comiterea unei infracțiuni în urma căreia au survenit daune materiale;
2) punerea sub învinuire a persoanei care a săvârșit infracțiunea;
3) existența averii persoanelor bănuite, învinuite sau inculcate pentru a fi pusă sub sechestrul [4, p. 206].

Sechestrul asupra bunurilor se aplică în baza unei ordonanțe a organului de urmărire penală, autorizată prin rezoluția judecătorului de instrucție sau, după caz, a încheierii instanței de judecată. Procurorul, din oficiu sau la cererea părții civile, înaintează judecătorului de instrucție un demers însoțit de ordonanța organului de urmărire penală privind punerea bunurilor sub sechestrul. Judecătorul de instrucție, prin rezoluție, sancționează punerea bunurilor sub sechestrul, iar instanța de judecată decide asupra cererii părții civile ori ale altei părți, prin încheiere, dacă vor fi administrate probe suficiente pentru confirmarea temeiurilor prevăzute de lege, alin. 2) art. 205 CPP RM. Până la înaintarea demersului privind aplicarea sechestrului, la indicația procurorului sau din oficiu ofițerul de urmărire penală, conform pct. 13) din alin. 2) art. 57 CPP, va constata prin ordonanță existența bunurilor care pot fi urmărite. Pentru stabilirea bunurilor care pot fi urmărite, ofițerul de urmărire penală efectuează acțiuni procesuale sau acțiuni de investigație operativă. În cazul constatării inexistenței bunurilor care pot fi urmărite, ofițerul de urmărire penală înștiințează procurorul și partea civilă [8, p. 233].

După cum am menționat, demersul procurorului la faza de urmărire penală este examinat de judecătorul de instrucție, procedura examinării acestui demers e reglementată în art. 305 CPP RM. Astfel, acest demers se examinează în ședință închisă, cu participarea procurorului, nefiind admisă participarea persoanei căreia i se aplică sechestrul, a apărătorului acesteia sau a reprezentanților legali. În termenul fixat, judecătorul de instrucție deschide ședința de judecată și anunță care demers va fi examinat, procurorul care a înaintat demersul argumentează motivele și răspunde la întrebările

judecătorului de instrucție. După efectuarea controlului temeiniciei demersului, judecătorul de instrucție, prin încheiere, autorizează efectuarea aplicării măsurii de constrângere, adică aplicarea sechestrului, sau respinge demersul. Această încheiere poate fi totuși atacată de persoanele interesate în termen de 15 zile de la pronunțare cu recurs la curtea de apel.

În ordonanța organului de urmărire penală, încheierea judecătorului de instrucție sau în încheierea instanței de judecată, vor fi indicate bunurile asupra cărora urmează a fi aplicat sechestrul, menționându-se valoarea acestor bunuri necesară și suficientă în vederea asigurării executării pedepsei amenzii, reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune sau asigurării acțiunii civile [11, p. 252].

În faza de judecată, problema sechestrului asupra bunurilor se va examina de către instanța de judecată la cererea părții civile sau, la demersul procurorului (pentru asigurarea executării pedepsei amenzii, reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune sau confiscării speciale), potrivit art. 346, 364 din CPP, în urma cărui demers se adoptă o încheiere de către instanță, sub forma unui document aparte, în conformitate cu alin. 2) art. 342 CPP RM [11, p. 254]. Totuși, în cazul în care există un dubiu evident cu privire la prezentarea benevolă a bunurilor pentru punerea sub sechestr, legiuitorul a introdus posibilitatea judecătorului de instrucție sau, după caz, instanța de judecată, ca concomitent cu autorizarea sechestrului asupra bunurilor materiale, autorizează și percheziția, pentru a putea depista cantitatea sau valoarea de bunuri necesară pentru a acoperi mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiune, acțiunea civilă, sau mărimea amenzii aplicate, desigur fiind limitată doar la bunurile bănuțului, învinuțului, inculpatului sau a părții civilmente responsabile.

Astfel, observăm o procedură bine definită de inițiere, autorizare și aplicare a sechestrului, dar parcurgerea tuturor etapelor, poate să dureze în timp, fiind posibilă apariția unei situații când, sechestrul trebuie să fie aplicat în regim de urgență. În acest sens, în art. 205 alin. 5) CPP RM, se prevede că în cazul unui delict flagrant sau în cazul care nu suferă amânare, organul de urmărire penală poate să pună bunurile sub sechestr în baza propriei ordonanțe, fără a avea autorizația judecătorului de instrucție, însă având obligația de a comunica despre aplicarea sechestrului judecătorului de instrucție imediat, însă nu mai târziu de 24 de ore din momentul efectuării acestei acțiuni procedurale. Acesta din urmă, primind informația respectivă, verifică legalitatea acțiunii de punere sub sechestr, confirmă rezultatele ei sau declară nevalabilitatea acesteia. În caz de constatare că sechestrarea este ilegală sau neîntemeiată, judecătorul de instrucție dispune scoaterea, totală sau parțială, a bunurilor de sub sechestr.

Prin urmare, e cert că în ambele cazuri, atât atunci când sechestrul se aplică după procedura generală și în cazul procedurii de urgență, rămâne instituit filtrul judecătorului de instrucție sau, după caz, a instanței de judecată, care obligatoriu trebuie să verifice legalitatea demersului organului de urmărire penală, pentru a exclude o eventuală încălcare a drepturilor și libertăților persoanei.

Pentru executarea hotărârii de punere sub sechestr a bunurilor este necesar de pătruns în domiciliu de către ofițerul de urmărire penală sau în faza judecătii de executorul judecătoresc, limitându-se inviolabilitatea domiciliului în condițiile art. 29 al Constituției RM, unde potrivit alin. 2) pct. a) este prevăzută derogarea „pentru executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești”. În cazul când există presupuneri rezonabile că între timp bunurile care urmează a fi sechestrate pot fi tănuite de judecată, se dispune efectuarea percheziției în scopul căutării bunurilor urmărite. În cazul când s-a autorizat de judecătorul de instrucție sau instanța de judecată punerea bunurilor sub sechestr, iar acestea sânt tănuite, organul de urmărire penală efectuează căutarea bunurilor urmărite, fără autorizația privind percheziția încăperilor. Executarea punerii sub sechestr a bunurilor poate fi efectuată în același timp cu percheziția, cu ridicarea de obiecte sau documente, sau de sine stator [6, p. 154].

Sechestrul asupra bunurilor ca o măsură procesuală de constrângere se menține atâta timp cât există temeiurile de aplicare a acestuia. Dacă necesitatea menținerii acestei măsuri de constrângere

dispare, aceasta se anulează în baza demersului sau încheierii organului în procedură de examinare a căreia se află cauza penală. Înaintarea unei cereri pentru anularea sechestrului în instanța de judecată nefiind necesară. Sechestrul asupra bunurilor poate fi anulat, dacă urmărirea penală în privința persoanei încetează, sau dacă făptuitorul a reparat în întregime paguba produsă etc. [10, p. 214].

După ce temeinicia aplicării sechestrului este verificată și e constatată necesitatea aplicării sechestrului, se emite încheierea respectivă de către judecătorul de instrucție sau instanța de judecată. Ulterior, reprezentantul organului de urmărire penală înmânează, contra semnătură, proprietarului sau posesorului bunurilor copia de pe ordonanța sau hotărârea cu privire la punerea bunurilor sub sechestr și cere predarea lor. Dacă persoana refuză de a executa benevol cerința reprezentatului organului de urmărire penală, punerea bunurilor sub sechestr se efectuează în mod forțat. Dacă apar și există temeiuri de a presupune că bunurile sânt tănuite de către proprietar sau posesor, organul de urmărire penală, având deja împuterniciri legale, este în drept să efectueze percheziția. Dacă punerea bunurilor sub sechestr se realizează prin hotărârea instanței de judecată, sechestrarea bunurilor se efectuează de către executorul judecătoresc.

Cum am mai menționat anterior, la punerea bunurilor sub sechestr poate să fie atras un specialist merceolog, care va determina costul aproximativ al bunurilor materiale, pentru a se exclude sechestrarea bunurilor în valoare ce nu corespunde valorii indicate în ordonanța organului de urmărire penală sau în hotărârea instanței de judecată.

Proprietarului sau posesorului bunurilor care este prezent la acțiunea de punere sub sechestr i se oferă posibilitatea de a indica care bunuri materiale pot fi puse sub sechestr în primul rând, pentru a fi asigurată suma necesară și pentru a fi reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Toate aceste prevederi cu privire la procedura de aplicare a sechestrului sunt obligatorii și corespund cerințelor tratatelor internaționale. Lipsa unor asemenea prevederi, precum și nerespectarea procedurii de aplicare a sechestrului poate duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale a persoanei și o ulterioară condamnare din partea Curții Europene a Drepturilor Omului. În același sens, în cazul respectării tuturor acestor aspecte relatate, Curtea poate respinge cererea reclamantului și constată lipsa unei încălcări a unui drept din convenție. Fiind, relevantă pentru o asemenea situație cauza *Saccocia contra Austriei*, astfel în speță. „În 1993, reclamantul, cetățean al SUA a fost condamnat de instanță pentru spălare de bani la scară largă. În 1997, instanța din SUA a hotărât sechestrarea bunurilor reclamantului și a solicitat prin intermediul Comisiei Rogatorii punerea în executare a hotărârii în Austria. În 1998, tribunalul penal din Viena a dispus ca și măsură provizorie confiscarea bunurilor în valoare de aproximativ 5,8 milioane de euro. Recursul reclamantului a fost respins. În 2000, tribunalul, fără a ține audiere, a dispus sechestrarea bunurilor. Instanța de recurs, în ședință închisă, a menținut hotărârea. Curtea a constatat că instanțele austriece au verificat înainte de a hotărî punerea în executare a sechestrului că instanțele din SUA au judecat în conformitate cu principiile de drept. Astfel, Curtea a amintit că ea nu trebuie în acest caz să analizeze la nivel abstract respectarea Convenției în cadrul procedurii de verificare făcută de instanțele din Austria. Aceasta deoarece potrivit legislației interne, instanțele au obligația de a asigura că hotărârile sunt în concordanță cu art. 6. De aceea, Curtea respinge plângerea ca fiind vădit nefondată. La fel, Curtea a mai constatat că spre deosebire de hotărârea *Welch versus Marea Britanie*, în cazul de față măsura sechestrării bunurilor reclamantului era prevăzută de lege și ca atare previzibilă acestuia la momentul comiterii faptelor. Reclamantul s-a plâns pe fond de faptul că executarea hotărârii în Austria nu a fost previzibilă. Plângerea vizează deci nu pedeapsa în sine, ci executarea ei” [3].

Conform art. 207 alin. 5) CPP RM, la punerea bunurilor sub sechestr reprezentantul organului de urmărire penală, întocmește un proces verbal conform prevederilor art. 260, 261 din CPP RM, iar

dacă sechestrul se aplică de executorul judecătoresc, acesta întocmește o listă de inventariere. Ambele acte procedurale trebuie să conțină:

1) enumerarea tuturor bunurilor materiale puse sub sechestru, cu indicarea numărului, măsura sau greutatea lor, materialului din care sunt confecționate și alte elemente de individualizare și, pe cât e posibil, costul lor;

2) se indică care bunuri materiale sunt ridicate și care sunt lăsate pentru păstrare;

3) se consemnează toate declarațiile persoanelor prezente și ale altor persoane despre apartenența bunurilor puse sub sechestru.

De asemenea, se vor indica mențiunile sau obiecțiile proprietarului sau posesorului legitim al bunurilor cu privire la indicarea căror bunuri pot fi sechestrate în vederea asigurării valorii necesare indicate în ordonanță sau hotărârea judecătorească. Copia de pe procesul-verbal sau de pe lista de inventariere se va înmâna ulterior, contra semnătură, proprietarului sau posesorului bunurilor asupra cărora este aplicat sechestrul, iar în lipsa acestora unui membru major al familiei acestuia sau reprezentantului autorității executive a administrației publice locale.

În cazul aplicării sechestrului asupra bunurilor aflate pe teritoriul unei întreprinderi, organizații sau instituții, copia procesului-verbal sau de pe lista de inventariere, se înmânează contrasemnătură reprezentantului administrației [7, p. 226].

Executarea propriu-zisă a sechestrului bunurilor urmează a fi efectuată în timpul zilei (de la orele 06.00 la 22.00), cu excepția cazurilor de flagrant delict sau ce nu suferă amânare, menționate la art. 205 alin. 5) CPP RM [7, p. 227], în concluzie sechestrul, în asemenea cazuri fiind posibil de a fi aplicat și pe timp de noapte.

În cazul aplicării măsurii sechestrului asupra conturilor sau depozitelor bancare a persoanelor fizice sau juridice, organul de urmărire penală sau instanța de judecată va remite ordonanța procurorului autorizată de judecătorul de instrucție sau încheierea instanței, în instituția financiară în care sunt înregistrate aceste conturi. În hotărârea privind sechestrarea conturilor bancare se va menționa dispoziția art. 251 CP RM, conform căreia: „Înșușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tănuirea bunurilor gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor” [7, p. 228].

Întrucât în cazul aplicării sechestrului asupra conturilor și depozitelor bancare nu se întocmește proces-verbal sau listă de inventariere, o copie de pe hotărârea instanței de judecată (ordonanța procurorului sau încheierea judecătorului de instrucție) privind punerea sub sechestru a conturilor și depozitelor bancare se va înmâna persoanei în privința căreia a fost dispusă această măsură.

Totuși, deși vedem o procedură diversificată și bine desfășurată de legiuitor prin normele ce reglementează sechestrul asigurator, persoanele asupra bunurilor cărora s-a aplicat sechestrul, pot să se considere limitate ilegal și neîntemeiat în exercitarea dreptului de proprietate. Pentru a nu crea o sarcină abuzivă din partea statului, asupra dreptului persoanei și pentru a exclude erorile în aplicarea măsurii asiguratorii sub formă de sechestru și totodată conformându-se cerințelor internaționale de asigurare a dreptului persoanei de a contesta actele organelor de stat sau a altor în cazul în care se consideră lezată într-un drept al său. Contestația poate privi atât actul procesual prin care s-a dispus măsura asiguratorie (ordonanța organului de urmărire penală sau încheierea instanței de judecată), cât și actul procedural prin care se aduce la îndeplinire actul procesual (de exemplu, procesul-verbal de instituire a sechestrului) [9, p. 273].

Luarea unei măsuri asiguratorii sau modul de aducere în îndeplinire a unei asemenea măsuri pot uneori să lezeze drepturile sau interesele legitime fie ale învinutului sau a inculpatului. (de exemplu, fapta imputată nu a produs pagube sau cuantumul probabil al pagubei este exagerat ori bunurile

indisponibilizate depășesc cu mult cuantumul pagubei), fie ale părții civile (de exemplu, cuantumul probabil al pagubei este mai mare decât cel avut în vedere de către organul judiciar sau bunurile indisponibilizate nu asigură acest cuantum), fie, în fine, ale unei terțe persoane (de exemplu, au fost puse sub sechestrul bunuri care nu aparțin învinutului sau inculpatului ori părții civilmente responsabile, ci terței persoane care face plângerea [5, p. 234].

În acest sens, actul internațional care este Convenția Europeană pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și care la etapa actuală a devenit ca o „biblie juridică” în domeniul protecției drepturilor omului, reglementează expres în art. 13 dreptul la un recurs efectiv cu următorul cuprins: „Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.” Iar faptul că legislațiile statelor contractante sunt în mare parte racordate cerințelor actelor internaționale, duce la implementarea și reglementarea în cadrul legislațiilor naționale, inclusiv și în legislația țării noastre a unei proceduri de contestare a actelor ce pot leza drepturile și libertățile fundamentale ale omului. În același context, în art. 209 CPP RM, este inclusă posibilitatea persoanei, care consideră că aplicarea măsurii asiguratorii a fost neîntemeiată, abuzivă, excesivă sau ilegală, să conteste actul prin care s-a aplicat sechestrul printr-o plângere sau prin recurs înaintat în instanța de judecată competentă. Astfel, se prevede în alin.1) a articolului menționat „*Punerea bunurilor sub sechestrul poate fi contestată în modul stabilit de prezentul cod*”. Deci, actul procesual prin care a fost aplicat sechestrul bunurilor, poate fi atacat atât la faza urmăririi penale, cât și în timpul judecării cauzei. Plângerea se înaintează de către bănuit, învinuit, inculpat, iar recursul împotriva încheierii prin care s-a refuzat aplicarea sechestrului se înaintează de către procuror conform art. 302 CPP, care se examinează în condițiile art. 311 și 312 CPP RM. Depunerea plângerii sau înaintarea recursului nu suspendă executarea acestei măsuri asiguratorii.

După cum prevede alin. 2) art. 209 CPP, subiect care poate să ceară scoaterea bunurilor de sub sechestrul pot fi și alte persoane decât bănuitul, învinuitul sau inculpatul. Acestea pot fi persoane, cărora prin aplicarea sechestrului li s-a limitat și lor dreptul de proprietate asupra bunurilor și respectiv au dreptul să ceară organului de urmărire penală sau instanței să scoată bunurile de sub sechestrul. În cazul în care aceste organe refuză să satisfacă cererea sau nu au comunicat persoanei respective, despre soluționarea cererii timp de 10 zile din momentul primirii ei, această persoană are dreptul să solicite scoaterea bunurilor de sub sechestrul în ordinea procedurii civile.

Astfel, persoana față de care s-a aplicat sechestrul asupra bunurilor poate înainta o cerere de anulare măsurii sechestrului, adică a scoaterii bunurilor de sub sechestrul conform art. 180 din Codul de procedură civilă, la judecătorul sau instanța de judecată care a aplicat aceste măsuri. Totodată, în cazul în care se emite o încheiere de anulare a măsurii sechestrului, iar procurorul depune recurs împotriva acestei încheieri, atunci se v-a suspenda executarea încheierii, după cum prevede art. 181 alin. 3) CPC. De asemenea, hotărârea instanței de judecată în privința acțiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestrul poate fi atacată de către procuror în instanța ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile, însă, după intrarea ei în vigoare, este obligatorie pentru organele de urmărire penală și pentru instanța de judecată care judecă cauza penală în cadrul soluționării chestiunii ale cui bunuri trebuie să fie confiscate sau, după caz, urmărite.

Potrivit art. 209, art. 302 Cod de Procedură Penală, hotărârea judecătorului de instrucție referitoare la autorizarea măsurilor procesuale de constrângere poate fi atacată cu recurs de către părți în instanța ierarhic superioară în termen de 3 zile. Recursul se examinează în condițiile art. 311 și 312 CPP. Astfel, se evidențiază faptul că persoanele față de bunurile cărora a fost dispusă aplicarea

sechestrului, au dreptul de a înainta solicitări de scoatere a obiectelor de sub sechestru, atât în ordinea procedurii penale, cât și în ordinea procedurii civile.

Articolul 210 CPP RM, prevede obligativitatea scoaterea bunurilor de sub sechestru în ordinea procedurii penale la survenirea următoarelor circumstanțe:

- a) când este retrasă acțiunea civilă;
- b) când este modificată încadrarea juridică a infracțiunii incriminate bănuțitului, învinuitului, inculpatului;
- c) când survin alte motive (scoaterea de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, achitarea persoanei sau încetarea procesului penal, repararea benevolă a prejudiciului de către inculpat), astfel încât menținerea acestei măsuri asigurătorii nu mai este necesară sau oportună [7, p. 227].

În același sens, bunurile pot fi scoase de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, respectiv prin hotărârea instanței, procurorului sau a judecătorului de instrucție, în cazurile în care aceștia constată ilegalitatea aplicării sechestrului asupra bunurilor, de către organele de urmărire penală, în lipsa autorizației necesare.

Însă la alin. 2) art. 210 CPP RM, este introdusă o excepție când scoaterea bunurilor sub sechestru este amânată, în virtutea faptului că a încetat procesul penal, persoana a fost achitată sau scoasă de sub urmărire penală, organul de urmărire penală sau instanța de judecată având dreptul de a mai menține măsura sechestrului în unele cazuri. Această situație apare atunci când partea civilă sau alte persoane interesate în repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiunea săvârșită, cere organelor de drept menționate, menținerea bunurilor sub sechestru, pentru un termen de maxim o lună de la intrarea în vigoare a hotărârii respective.

Concluzii:

Prin urmare, în orice caz de soluționare a chestiunii scoaterii bunurilor de sub sechestru, urmează a fi anunțată din timp partea civilă pentru a decide înaintarea cererii de menținere a sechestrului asupra bunurilor pentru o durată de o lună de zile, termen suficient pentru a înainta o acțiune civilă potrivit procedurii civile. Ordonanța sau încheierea privind scoaterea bunurilor de sub sechestru în condițiile și ordinea prevăzută de CPP nu sunt susceptibile de a fi atacate de către partea civilă sau de procuror.

Referințe bibliografice:

1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr.1298-XIII din 24.07.1997). În: *Tratate internaționale* (ediția oficială), 1998 vol. I. 338 p.
2. Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 104-110 (1197-1203) din 7.06. 2003.
3. Hotărârea CEDO Saccocia contra Austria, nr. 69917/01 din 05 iulie 2007.
4. Botezatu, R.; Munteanu, V. *Protecția drepturilor omului la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere*. Chișinău: Editura- ARC, 2006.
5. Bunicea, P. *Drept procesual penal. Partea generală*. București: Universitatea Spiru Haret, Facultatea Drept, 2013. 354 p.
6. Dolea, I. *Codul de procedură penală al Republicii Moldova:(comentariu aplicativ):Textul cu modificare legislative operate până la 1 septembrie 2016*. Chișinău: Ed. Cartea Juridică, 2016. 256 p.
7. Osoianu, T.; Orîndaș, V. *Procedură Penală*. Chișinău: Acad. „Ștefan cel Mare” a M.A.I. al RM, 2004. 256 p.
8. Poalelungi, M.; Dolea, Ig.; Vîzdoagă, T. *Manualul Judecătorului pentru cauze penale*. Chișinău: Î.S. F.E. – P. „Tipografia Centrală”, 2013. 1192 p.
9. Pîntea, A. *Drept Procesual Penal. Partea generală și partea specială*. București: Lumina Lex, 2002. 559 p.
10. Рохлин, В. И. *Уголовно процессуальное право. Учебник для юридических вузов*. Санкт- Петербург: Юридический центр Пресс, 2004. 386 с.
11. Tulbure, A.; Tatu, A. *Tratat de Drept Procesual Penal*. București: ALL BECK, 2003. 652 p.